

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
5125-15

meddelad i Stockholm den 24 februari 2017

KLAGANDE

AA

Ombud: Advokat Anders Wallin
Box 2131
750 02 Uppsala

MOTPART

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 2 juni 2015 i mål nr 6876-14

SAKEN

Arbetslöshetsersättning

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Den som önskar uppbära arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring måste bl.a. vara arbetsför och oförhindrad att åta sig arbete

Dok.Id 177262

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

under viss angiven tid samt även vara beredd att anta erbjudet lämpligt arbete om det inte finns något hinder som kan godtas av arbetslöshetskassan.

AA är elitspelare i basketboll. Han var under perioden den 1 augusti 2011 – den 30 april 2013 anställd på heltid av KFUM Uppsala Basket. Den 29 maj 2013 tecknade han ett nytt spelaravtal med idrottsföreningen om en ny anställning på heltid under perioden den 1 augusti 2013 – den 30 april 2014. I avtalet från 2011 åtog sig föreningen att – utöver lön och bonus – utan kostnad för AA tillhandahålla honom en möblerad tvårumslägenhet eller motsvarande. I 2013 års avtal åtog sig föreningen att utöver lön även betala hela hyran för juni 2013 och halva hyran för den efterföljande månaden.

AA ansökte hos Unionens arbetslöshetskassa om arbetslöshetsersättning för tiden mellan de båda anställningarna. Arbetslöshetskassan beviljade ersättning till och med den 28 maj 2013 men nekade ersättning för tid därefter med hänvisning till att AA genom att ingå avtalet den 29 maj 2013 fick anses ha begränsat sina möjligheter att söka och anta alla lämpliga och tillgängliga arbeten på ett sådant sätt att han inte kunde anses stå till arbetsmarknadens förfogande i enlighet med lagen om arbetslöshetsförsäkring.

AA överklagade beslutet till förvaltningsrätten. Han anförde bl.a. att för det fall han hade fått erbjudande om arbete hade han kunnat acceptera denna anställning i stället för att tillträda anställningen hos idrottsföreningen. Förvaltningsrätten bedömde att enbart den omständigheten att AA tecknat avtal med idrottsföreningen inte medförde att han inte kunde anses stå till arbetsmarknadens förfogande och fann, med hänvisning till de uppgifter som lämnats och utredningen i övrigt, att han gjort sannolikt att han stått till arbetsmarknadens förfogande.

Kammarrätten upphävde i det nu överklagade avgörandet förvaltningsrättens dom och fastställde arbetslöshetskassans beslut. Kammarrätten konstaterade att innehållet i avtalen var likartat och saknade reglering om AAs möjligheter att

frånträda avtalen. Kammarrätten ansåg vid en samlad bedömning att han inte kunde anses ha stått till arbetsmarknadens förfogande på det sätt som avses i lagen om arbetslöshetsförsäkring.

YRKANDEN M.M.

AA yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens avgörande och beviljar honom begärd arbetslöshetsersättning.

Till stöd för sin talan anför han bl.a. följande. Anställningarna som elitidrottare i basket är oftast tidsbegränsade eftersom verksamheten är säsongsbunden. Det torde vara vanligt att en anställning påbörjas senare än samma dag som avtal om denna träffas. Med arbetslöshetskassans tolkning av 9 § lagen om arbetslöshetsförsäkring minskas möjligheterna drastiskt för en arbets sökande att få en anställning om anställningen inte kan påbörjas omedelbart. Att han i slutet av maj tecknade det nya anställningsavtalet med idrottsföreningen ändrar inte det förhållandet att han mellan anställningarna saknade arbete, var arbetsför och stod till arbetsmarknadens förfogande.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande.

Avtalet saknar bestämmelser om uppsägning. Det innebär att AA inte utan att riskera skadeståndsskyldighet kunde frånträda anställningen vid idrottsföreningen till förmån för ett annat tillgängligt och lämpligt arbete som sträckte sig efter den 31 juli 2013. AA har således genom tecknandet av avtalet avgränsat sina möjligheter att söka och anta alla lämpliga och tillgängliga arbeten till att endast omfatta kortare tidsbegränsade anställningar. Det finns inte stöd i 9 § lagen om arbetslöshetsförsäkring för att den som vill uppbära arbetslöshetsersättning får reducera sitt arbetsutbud på detta sätt. Genom att åta sig att betala AAs lägenhetshyra under juni och juli 2013 förelåg det redan för tiden före den

1 augusti 2013 ett anställningsförhållande utan någon uttrycklig arbetsplikt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

Frågan i målet är om en person som ansökt om arbetslöshetsersättning efter avslutad anställning och sedan ingått ett nytt avtal om att två månader senare tillträda en anställning för en ny period, kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande.

Rättslig reglering

I 9 § lagen om arbetslöshetsförsäkring finns de grundvillkor som reglerar rätt till arbetslöshetsersättning vid arbetslöshet. Paragrafen, i dess i målet tillämpliga lydelse, består av fem punkter vilka samtliga måste vara uppfyllda för att rätt till ersättning ska anses föreligga. I målet aktualiseras punkterna 1 och 2.

I punkt 1 anges att en sökande ska vara arbetsför och oförhindrad att åta sig arbete för en arbetsgivares räkning minst 3 timmar varje arbetsdag och i genomsnitt minst 17 timmar i veckan. I punkt 2 anges att sökanden ska vara beredd att anta erbjudet lämpligt arbete under tid för vilken han eller hon inte anmält hinder som kan godtas av arbetslöshetskassan.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

En grundläggande förutsättning för rätt till arbetslöshetsersättning är att den arbetslöse kan arbeta men också är beredd och oförhindrad att arbeta. Detta innebär bl.a. att sökanden ska stå till arbetsmarknadens förfogande och att det inte får föreligga någon omständighet som hindrar honom eller henne från att utföra tillgängligt och lämpligt förvärvsarbete under tid för vilken anspråk görs på

kontant stöd under arbetslöshet. Sökanden ska förutom att vara oförhindrad att arbeta också ha för avsikt att arbeta (jfr prop. 1973:56 s. 178 och rättsfallet RÅ 2007 ref. 64). Vid prövningen av om en sökande står till arbetsmarknadens förfogande eller inte ska en bedömning göras av förhållandena i varje enskilt fall.

AA har varit anställd hos samma idrottsförening under två perioder med ett uppehåll under maj – juli 2013. Under maj månad uppbar han arbetslöshetsersättning fram till och med dagen innan han tecknade ett avtal avseende den andra perioden. Vid bedömningen av om AA även därefter kan anses ha stått till arbetsmarknadens förfogande i den mening som avses i lagen om arbetslöshetsförsäkring måste innehållet i avtalet för den nya spelperioden tillmätas betydelse.

I det nya avtal som tecknades den 29 maj 2013 anges visserligen att AA inte ska tillträda sin anställning förrän den 1 augusti samma år men att föreningen likväl för juni och juli åtar sig att stå för hela respektive halva hans lägenhetshyra. Denna avtalsbestämmelse måste uppfattas så att den syftar till att säkerställa parternas överenskommelse om att AA ska tillträda sin anställning hos föreningen för den spelperiod som avtalet avser.

Med hänsyn till vad som sålunda måste förstås som parternas avsikt samt omständigheterna i övrigt, framstår det inte som sannolikt att AA skulle varit beredd att frånträda avtalet till förmån för ett erbjudet arbete hos någon annan arbetsgivare, oavsett att han formellt sett synes ha haft en sådan möjlighet (jfr RÅ 2007 ref. 64).

Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening medför avtalet sådana bindningar mellan parterna att AA får anses ha begränsat sitt arbetsutbud i en sådan omfattning att han inte stått till arbetsmarknadens förfogande i den mening som avses i lagen om arbetslöshetsförsäkring.

Mål nr
5125-15

Överklagandet ska därför avslås.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Mats Melin, Karin Almgren, Eskil Nord, Thomas Bull och Per Classon.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Charlotta Nyhlén.

Förvaltningsrätten i Uppsalas dom den 9 oktober 2014 i mål nr 6525-13
Unionens arbetslöshetskassas beslut den 9 oktober 2013